

Biz we Palestina

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Biz we Palestina BIZ we PALESTINA

Söýgüli okyjylarym, bütün dünýä mediýasy Palestinada bolup-geçýänlere iň esasy meseleleriň biri hökmünde garaýar.

Palestina biziň ýakyn taryhymyzda möhüm ähmiýetli ýeri bolan territorial bölek.

Biz osmanly döwründe ol ýerini ýüzlerçe ýyllap parahatçylykly ýagdaýda dolandyranam bolsak, araplaryň söýgüsini gazanyp bilmedik.

Işleri düşende bize ýanaşdylar, «dat, ýet Türkiýe, kyn ýagdaýa düşdük, kömegiňize garaşýarys» diýdiler, emma hiç wagtam biz musulmanlara ýakyn durmadylar...

* * *

Ysraýyl we halkara jöhit jemgyýeti ol ýerlere gözünü birmahaldan bäri dikip gelyärdi. Zaňňarlaryň guramaçylygy uçursyz gowy, puly köp.

Geçen asyryň başlarynyň gürrüňini edýärin.

Bular araplaryň elindäki ilatly nokatlary we ýerleri satyn almaga başlapdy. Öýleriň, ekin meýdanlarynyň, aklyňa geljek hemme zadyň puluny nagt töleýärdiler, satyn alynandan soňam göni olaryň eline geçýärdi.

Ýagdaý şeýle bir derejä ýetdi welin, jöhit toparlary Osmanly döwletine-de resmi ýagdaýda ýüzlenip, ýer satyn almak üçin ummasyz pullary tekliptdiler.

Osmanly bu teklipleri ret etdi.

* * *

Hawa, Birinji jahan urşy başlanda Palestina Osmanlynyň düzümindedi.

Osmanly ol ýerleri goramak üçin gan döküp ýörkä, Palestinada ýaşaýan ýerli araplar başyny çäresine seredip, ellerindäki bar zady jöhitlere satýardylar.

Şol ýyllar häzirki Ysraýyl diýilýän jöhit döwleti ýokdy.

Jöhitler satyn alan ýerlerini bir enaýy edip abadanlaşdyrdylar. Ekerançylyk bilen meşgullanýan kärhanalar açyldy. Ýollar çekildi, ownuk-uşak hem bolsa käbir senagat kärhanalary işläp başlady.

Palestina indi dünýäniň çar künjünden pul akýardy... Çünki dünýäniň iň baý we puly köp gatlagy bolan jöhitler Palestinada diňe özlerine degişli döwlet gurnagy bireýýämden bäri netlerine düwüpdiler.

* * *

Birinji jahan urşunda ýeňilen Osmanly 1917-nji ýylda Palestinany iňlisler berip ýurtdan çykmaga mejbur bolupdy.

Bütün şu döwrüň dowamynda sebitdäki palestinaly araplardan dost-doganlyk görmeýşimiz ýaly, dowamly hyýanatlaryna uçradyk.

1948-nji ýylda adyna Ysraýyl diýilýän jöhit döwleti guruldy. Täze döwlet baýdy we güýçlidi, puly köpdi. ABŞ ýaly birnäçe ýurduň goldawyny alýardy.

Dogrusyny aýtsak, olarda ajaýyp guramaçylykly ukyp-başarnyk bardy we muny (şu günlerem) soňuna çenli ulanmagy gowy bilýärdiler.

Bütün bu zatlar bolup geçýärkä palestinaly araplar bolsa ýer satyp gazanan pullaryny saga-sola sowrup ýördüler!

Olarda guramaçylyk, garşy durmak, bileleşip göreşmek diýlen zat ýokdy.

Ýyllaryň dowamynda Palestinany Azat ediş guramasy ýaly käbir guramalary gurdular, ýöne gynansak-da, üstünlik gazanyp bilmediler. Uçar alyp gaçmak ýaly käbir ýekebara terrorçylykly aktlara ýüz urdular.

* * *

Indi käbir hakykatlara ser salalyň...

Biziň günlerimizde Ýakyn Gündogarda arap ýurtlary bar, millionlarça arap ýaşaýar.

Eliň aýasy ýaly Ysraýyl gynansak-da olar bilen pişigiň syçany kowalap oýnaýşy ýaly oýun oýnaýar. Turan her bir urşuň ýeňilen tarapy Palestina bilen birlikde araplar bolýar. Külli arap jemagaty biri-birleri bilen gyrda-pyçak, dawaly.

Turan her bir uruşda Ysraýyl görnetin üstün çykyp, arap ýerlerini eýelemegini dowam etdirýär.

* * *

Şindi soňky urşa utanyp diýen ýaly tomaşa edýäris. Aslynda bu uruş däl, bu Ysraýylyň ýönekeý halka garşy girişen gyrgynçylygy...

Emma biziň häkimiýetimiz şu meselede hem halysalla ugruny ýitiripdir.

Tarapgöý «orkestr» – TRT we beýlekiler zol-zol birtaraply gepleşikler bilen saýlaw seslerini awlamagyň kül-külünde.

Palestina öwülýär, Ysraýyl günäkärülenýär.

Oňarýaň gardaş diýjegem welin, şu güne çenli on müňlerçe adam

öldi. On münlerçesi maýyp-müjrup boldy. Şu soragy orta atmak hiç birisiniň kellesine gelenok: Bu hüjümiň başyny gaýa-gopuz ýok ýerde birnäçe aý mundan öň kim başlady? «HAMAS» dälmi? Bigünä raýatlary alyp gaçyp, ýesir etmedimi?

* * *

Her meselede bolşy ýaly arap-jöhit çaknyşygyny-da saýlaw sesleriniň awçylygyna, din eksplutasiýasyna galkan etmäge utanmadylar, mundan soňam utanmazlar. Adamlar urşup, biri-birini gyryp, öldürip ýör, bu aýylgançlyklar biziň ýüzi eşegiň hamyndanam galyň tarapgöýler «orkestrimizi» hiç gyzyklandyрмаýarmyka? Şular ýaly gandöküşikli şertlerde-de birtaraply propoganda ýöretmegiň kül-külünde gezýärler. Muňa türküň türke garşy propogandasy diýilýär!

Emin ÇÖLAŞAN.

«SÖZCÜ» gazetini, 27.07.2024 ý. Publisistika